РЕШЕНИЕ
№ СМ-05-ЕО/2025 г.
за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на планове и програми

На основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 14, ал.1, ал. 2 и ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО), във връзка с чл. 31, ал. 4 и ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 37, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), представената от възложителя информация по чл. 8а, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за ЕО и по чл.10, ал.1 и ал.2 от Наредбата за ОС и получени становища на Регионална здравна инспекция – Благоевград (РЗИ – Благоевград) и Басейнова дирекция Западнобеломорски район – Благоевград (БДЗБР – Благоевград)

РЕШИХ:

да не се извършва екологична оценка на „Стратегията за водено от общностите местно развитие (СВОМР) за периода 2023 г. – 2027 г.“, прилагането на която няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

Възложител: Сдружение Местна инициативна група (МИГ) Сатовча, с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов“ №37, обл. Благоевград

Характеристика на стратегията: Стратегията за водено от общностите местно развитие (СВОМР) на МИГ „Сатовча“ е с период на действие 2023-2027 година и ще се прилага за територията на община Сатовча и всички населени места в нея – административен център - село Сатовча и 13 села: с. Боголин, с. Ваклиново, с. Вълкосел, с. Годешево, с. Долен, с. Жижево, с. Кочан, с. Крибул, с. Осина, с. Плетена, с. Слащен, с. Туховища и с. Фъргово.

Основната цел на Стратегията за ВОМР на МИГ „Сатовча” е: „Създаване на възможности за дългосрочно устойчиво развитие на територията чрез подобряване на социално-икономическите условия и качеството на живот на населението на МИГ „Сатовча”, подкрепа на бизнеса, намаляване на безработицата и съхраняване на културно-историческото наследство.“

Реализацията на визията и основната цел на стратегията ще бъдат постигнати чрез изпълнението на конкретни **приоритети**, в рамките на които са формулирани и конкретните мерки, както следва:

➢ **Приоритет 1 — „Подобряване на жизнената среда чрез инвестиции в основни социални услуги и инфраструктура, както и съхраняване на духовния и културния живот“** - Стимулиране развитието на иновативни и териториално специфични социални услуги, насочени към социалното приобщаване на представители на маргинализирани групи. Предвижда се и подкрепа за обновяване и модернизация на общинската инфраструктура - пътна, образователна, социална, културна и други, с цел повишаване качеството на живот на населението и създаване на благоприятна среда за привличане на нови инициативи и инвестиции в населените места от териториалния обхват на МИГ. В рамките на този приоритет се предвижда реализиране на дейности в обществена полза, насочени към съхраняване и

популяризиране на местната идентичност (организиране на фестивали, традиционни събития, чествания на празници, възстановки на обичаи, възраждане на забравени традиции, както и изготвяне на сборници, каталози и други инициативи, които подпомагат опазването и предаването на културно-историческото наследство на територията на МИГ).

✓ **Специфична цел 1.1: „Подобряване на условията за живот в населените места на територията на МИГ".** Специфичната цел ще бъде постигната, посредством изпълнението на:

- **Мярка 3: *„Инвестиции в основни услуги и дребна по мащаб инфраструктура"*** (СПРЗСР). Акцентира се върху модернизацията и развитието на обществената туристическа инфраструктура, която ще създаде благоприятни условия за устойчиво използване на значителния туристически потенциал на територията.

✓ **Специфична цел 1.2: „Запазване и развитие на духовното и културното наследство на територията на МИГ".** Специфичната цел ще бъде постигната, посредством изпълнението на:

- **Мярка 4: *„Запазване на духовния и културния живот на населението"*** (СПРЗСР), в рамките на която ще се осъществяват дейности, свързани с възстановяване, съхранение и предаване на културните и духовни ценности на територията към бъдещите поколения. Тази мярка цели не само опазване на съществуващото културно-историческо богатство, но и неговото активно интегриране в съвременния живот на общността, като важен елемент от идентичността и устойчивото развитие на територията на МИГ.

➢ **Приоритет 2. „Устойчиво развитие на местната икономика и подобряване на благосъстоянието на населението"**

Този приоритет е насочен към стимулиране на местната икономика чрез развитие на земеделието и селското стопанство, както и чрез повишаване на капацитета и конкурентоспособността на микро, малките и средни предприятия на територията на МИГ. В рамките на приоритета се предвижда изпълнението на две специфични цели, реализирани чрез две мерки с финансиране от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (СПРЗСР).

✓ **Специфична цел 2.1: „Подпомагане развитието на селското стопанство на територията на МИГ".** Специфичната цел ще бъде постигната, посредством изпълнението на:

- **Мярка 1: *„Инвестиции в земеделски стопанства"*** (СПРЗСР) - Изпълнението на мярката ще допринесе за модернизация на стопанствата, подобряване на производствения капацитет и повишаване на устойчивостта на земеделските дейности.

✓ **Специфична цел 2.2: „Подпомагане развитието на икономиката".** Специфичната цел ще бъде постигната, посредством изпълнението на:

- **Мярка 2: *„Инвестиции за неселскостопански дейности"*** (СПРЗСР), която цели предоставяне на подкрепа за развитието на бизнес инициативи извън селското стопанство.

➢ **Приоритет 3. „Успешно изпълнение на СВОМР и изграждане на устойчиви модели на партньорство с МИГ от страната и чужбина в полза на местната общност".** Този приоритет е насочен към създаване на възможности за сътрудничество между Местната инициативна група и други МИГ от България и чужбина. Целта е реализиране на съвместни инициативи и дейности в интерес на местната общност и в подкрепа на устойчивото развитие на територията. Приоритетът включва две специфични цели, изпълнявани чрез две мерки, които се финансират по линия на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (СПРЗСР).

✓ **Специфична цел 3.1: „Изпълнение на дейности, свързани със сътрудничество между местни инициативни групи".** Специфичната цел ще бъде постигната, посредством изпълнението на:

- **Мярка 5: *„Сътрудничество и подготвителни дейности"*** (СПРЗСР). Чрез тази мярка се цели изграждане на ефективни партньорства с други МИГ на национално и международно ниво.

✓ **Специфична цел 3.2: „Укрепване на административния капацитет, управление, мониторинг, оценка и популяризиране на стратегията за ВОМР".** Специфичната цел ще бъде постигната, посредством изпълнението на:

- **Мярка 6:** ***„Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране”*** (СПРЗСР). Мярката обхваща дейности по административно и организационно управление, вътрешно и външно наблюдение и оценка на изпълнението на стратегията, както и провеждане на информационни инициативи сред местната общност.

Стратегията попада в обхвата на разпоредбата на чл. 85, ал. 2 във връзка с ал. 1 от ЗООС. Съобразно това и предвид разпоредбата на чл.2, ал.2, т.3 от Наредбата за ЕО, **подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка.**

На основание чл. 84, ал. 1 от ЗООС и чл. 4, т.2 от Наредбата за ЕО, компетентен орган за взимане на решение е директора на РИОСВ-Смолян.

На основание чл. 81, ал.3 от ЗООС, процедурата по ЕО се извършва **едновременно с изготвянето на стратегията, и завършва преди одобряването ѝ.**

В териториалния обхват на община Сатовча **попадат** две защитени територии, съгласно Закона за защитените територии, а именно:

- Поддържан резерват „Конски дол“, бивш резерват, обявен със Заповед № 2079/24.08.1962 г. на Главно управление на горите, прекатегоризиран със Заповед № РД-380/15.10.1999 г. на Министерство на околната среда и водите, актуализиран по площ със Заповед № РД-773/24.09.2020 г. (ДВ, бр.89/2020г.);
- Защитена местност „Манастирището“, бивша буферна зона на резерват „Конски дол”, обявена със Заповед № 886/02.10.1986 г. на Комитет за опазване на природната среда, прекатегоризирана със Заповед № РД-423/18.06.2007 г. на Министерство на околната среда и водите, актуализиран по площ със Заповед № РД-784/13.10.2014г. (ДВ, бр.93/2014 г.);

В териториалния обхват на община Сатовча **попадат** части от следните защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- BG0001030 „Родопи Западни” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-278/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ бр.45/28.05.2021 г.);
- BG0000220 „Долна Места” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-86/26.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ бр.16/23.02.2024 г.);
- BG0002063 „Западни Родопи” за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-835/17.11.2008г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 108/2008г.) и увеличена по площ с Решение № 335/2011г. на Министерски съвет (ДВ, бр. 41/2011г.) и Заповед № РД-890/26.11.2013г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 107/2013г.);
- BG0002076 „Места” за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-532/26.05.2010г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 51/2010 г.).

От извършената проверка за допустимост по реда на чл. 37, ал. 2 и във връзка с чл. 12, ал. 2 и ал. 4 от *Наредбата за ОС*, се установи следното:

- Стратегията е **допустима** за осъществяване при условие, че дейностите, произтичащи от него не влизат в противоречие със забраните, въведени с посочените по-горе заповеди за обявяване на защитените зони.
- Стратегията е **допустима** за осъществяване при условие, че произтичащите от нея планове, проекти, програми и инвестиционни предложения, не влизат в противоречие с режимите на гореописаните защитени територии, определени по реда на Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и/или с утвърдените планове за управление.

На основание чл.37, ал.3 от Наредбата за ОС, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие по критериите по чл. 16 от нея, според която настоящата стратегия, **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони от мрежата „Натура 2000“.

Съгласно чл.13, ал.1, т.2 от Наредбата за ЕО е проведена консултация с РЗИ – Благоевград, относно изясняване степента на въздействие и риска за човешкото здраве.

Съгласно чл.13, ал.2 от Наредбата за ЕО е проведена консултация с БД ЗБР – Благоевград, относно изясняване степента на въздействие върху водите и водните екосистеми.

МОТИВИ:

1. Така представената Стратегия за водено от общностите местно развитие за програмен период 2023-2027 г. (СВОМР) на СНЦ „МИГ Сатовча“ не влиза в противоречие с други местни, регионални и национални планове и програми. Стратегията е разработена, съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1060, Регламент (ЕС) № 2021/2015, Регламент (ЕС) № 1303/2013 и Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета, Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югозападен район, Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027г. (СПРЗСР), Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027г., Програма „Околна среда“ 2021-2027г., Програма „Образование“ 2021-2027 г. и Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027г., в съответствие с ПМС № 86/2023 г. и ПМС № 494 на МС от 30 декември 2024 г. за определяне на правила за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие" за периода 2021 – 2027 г.

2. Стратегията обхваща община Сатовча и всички населени места в нея, които попадат в териториалния обхват на РИОСВ – Смолян и ще се одобрява от управителен съвет на сдружението.

3. Стратегия за ВОМР за програмен период 2023-2027 г. на СНЦ „МИГ Сатовча“ е изготвена на базата на задълбочени анализи на територията на засегнатите общини, както и активното участие на заинтересованите страни. В процеса на изготвянето на стратегията се достигна до най-оптималната стратегическа рамка.

4. Стратегията очертава цели и действия, насочени към развитие на местната икономика, конкурентоспособността и иновациите в предприятията; подобряване на условията на живот, развитие на административния капацитет; подобряване състоянието на околната среда.

5. С предложената стратегия е възможно да се очертае рамка на инвестиционни предложения по Приложение № 1 към чл. 92, т. 1 и Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗООС.

6. Съгласно становище с изх.№10-62-1/27.06.2025г. на РЗИ – Благоевград, реализацията на Стратегия за водено от общностите местно развитие за програмен период 2023-2027г., няма да доведе до създаване на предпоставки за възникване на здравен риск за населението.

7. Съгласно становище на БД ЗБР – Благоевград, с изх. № П-04-36-(2)/27.06.2025г. е направено заключение, че „Проект на стратегия за Водено от общностите местно развитие (ВОМР) на Местна инициативна група (МИГ) – Сатовча за периода 2023 - 2027 г.“, не противоречи на целите и мерките в ПУРБ (2022-2027 г.) и ПУРН на ЗБР (2022-2027 г.), **при спазване на мерките в ПУРБ и ПУРН, както и на следните ограничения и забрани:**

- Дейности, свързани с водовземане и ползване на воден обект, подлежат на разрешителен режим съгласно чл. 44 и чл. 46 от Закона за водите;
- В съответствие с разпоредбите на чл. 116 от Закона за водите, всички води и водни обекти следва да се опазват от замърсяване и увреждане. При планиране на дейности, които биха могли да доведат до увеличаване в значителна степен на антропогенния натиск върху повърхностните води, задължително трябва да се предвидят мерки за ограничаване на негативното им влияние върху качеството на водите и за недопускане на влошаването на състоянието на повърхностните и подземните води;
- С цел опазване на подземните води като ценен природен ресурс и основен източник на вода за питейно-битово водоснабдяване, се забраняват или ограничават дейностите върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества или други замърсители в подземни води, съгласно чл. 2, ал. 7, т. 2 и т. 10 от *Наредба №1 за проучване, ползване и опазване на подземните води.*
- Произтичащите от разглежданата стратегия планове, инвестиционни намерения и проекти, засягащи водни обекти, същите е необходимо да бъдат оценявани за допустимост спрямо ПУРБ и ПУРН на ЗБР за съответния планов период и могат да бъдат одобрени само след провеждане на приложимите процедури по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда - по екологична оценка за планове и програми и за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, съгласно изискванията на чл.155, ал.1, т.23 от Закона за водите, за инвестиционни предложения.

8. В териториалния обхват на община Сатовча, не са установени екологични проблеми, върху които стратегията ще оказва пряко влияние при нейното изпълнение. СВОМР е насочена към цялостно подобряване на условията и качество на живот в района, в това число и чрез опазване на местното културно и природно материално и нематериално наследство.

9. Предвид включените в СВОМР мерки не се предполага възникване на екологични проблеми в резултат от прилагането на стратегията. Предвидените в стратегията дейности и проекти ще допринесат за запазване на благоприятният екологичен профил на района. При стриктно спазване на екологичното законодателство, с прилагането на стратегията, не се очаква отрицателно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда.

10. Съгласно представената информация, заложените в стратегията мерки за постигане на целите, няма да доведат до увеличаване степента на фрагментация на местообитания спрямо първоначалното състояние, както и прекъсване на биокоридорни връзки от значение за видовете, предмет на опазване в зоните, с което да се наруши целостта и кохерентността им.

11. При реализацията на предвидените в СВОМР дейности няма вероятност от пряко или косвено въздействие върху ключови елементи на защитените зони, включително значително безпокойство на видове, в т.ч. и птици, предмет на опазване в засегнатите защитени зони, както и изменения в числеността и плътността на популациите им, които да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони от мрежата Натура 2000.

12. При реализацията на стратегията, няма вероятност от натрупване на отрицателни кумулативни въздействия върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видовете, вкл. птици, предмет на опазване в защитените зони, спрямо други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения.

13. В хода на проведената процедура за преценяване на необходимостта от ЕО не са постъпили устно или депозирани писмено жалби, възражения, становища и сигнали срещу реализацията на стратегията.

14. Реализирането на Стратегия за ВОМР за програмен период 2023-2027 г. на СНЦ „МИГ „Сатовча“, не предполага трансгранично въздействие върху околната среда, както и увреждане на паметници на културата.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността, съгласно действащата нормативна уредба.

Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от „Стратегията за водено от общностите местно развитие (СВОМР) за периода 2023 г. – 2027 г.“, попадащи в обхвата на Приложения № 1 и № 2 към ЗООС или извън тях, и попадащи под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след положително решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изисквания и мерки разписани в решението/становището.

На основание чл.88, ал.6 от ЗООС, настоящото решение губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не се одобри стратегията.

На основание чл.88, ал.7 от ЗООС, при промяна на възложителя и/или преди промяна на стратегията, възложителят/новият възложител трябва да уведоми своевременно РИОСВ-Смолян.

Решението може да бъде обжалвано пред Министъра на околната среда и водите и/или пред съответния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административно-процесуалния кодекс, чрез РИОСВ - Смолян.

Дата: 02.07.2025г.

ИНЖ. ЕКАТЕРИНА ГАДЖЕВА
Директор на РИОСВ-Смолян

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ СМОЛЯН

За Директор:
Заповед за заместване:
РД-08-56/25.06.2025г.